

בש"פ 5892/23 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5892/23

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי
בנצרת, מיום 20.7.2023, בעמ"ת 43732-07-23,
שניתנה על ידי כבוד השופט ע' מיכאליס

בשם המבקש: עו"ד ענת קירשנברג

החלטה

1. בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת, מיום 20.7.2023, בעמ"ת 43732-07-23 (השופט ע' מיכאליס), שבגדרה התקבל ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה, מיום 18.7.2023, במ"ת 3962-07-23 (השופט א' סלטו).

2. המבקש, בן 18, נעדר עבר פלילי עובר לביצוע המעשה הנטען, שבעטיו ההליך הנוכחי, מאובחן כסובל מהפרעה על הספקטרום האוטיסטי. ביום 3.7.2023, הוגש נגד המבקש כתב אישום, המייחס לו עבירה של חבלה ופגיעה בנסיבות מחמירות. לפי עובדות כתב האישום, לאחר תגרה מילולית שהתפתחה בתחנת דלק בנתניה בין המתלונן לבין נאשם אחר בפרשה, חָבְרו אל זה האחרון המבקש ונאשם נוסף, על מנת לתקוף את המתלונן. אמרו - ועשו; המבקש, שהיה מצויד בסכין, דקר באמצעותו את המתלונן מספר פעמים, בכל חלקי גופו, עד אשר נפל על הקרקע. גם בעודו שרוע, המשיך המבקש לדקרו. בעקבות מעשי המבקש ושותפיו, נגרמו למתלונן פצעי דקירה בצוואר, בעורף, בגב וביד, והוא נזקק לטיפול בבית חולים.

3. לצד כתב האישום, הגישה המשיבה גם בקשה למעצר המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטה

עמוד 1

מיום 23.7.2023, לאחר שבחן את הורי המבקש כמפקחים מוצעים ועיין בחוות הדעת שנערכה על-ידי היחידה לפיקוח אלקטרוני, ומבלי שהוכן תסקיר שירות המבחן, קבע בית משפט השלום כי המבקש ישהה ב'מעצר בית' מלא בבית הוריו בנתניה ובפיקוחם. זאת, תחת פיקוח אלקטרוני, בתנאים שנקבעו.

4. ערר שהגישה המשיבה לבית המשפט המחוזי - התקבל. תחילה, בחן בית המשפט המחוזי אפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני במקום המרוחק מהעיר נתניה, אך ניסיון לאתר חלופת מעצר הולמת עלה בתוהו. בית המשפט ציין, כי "אין חולק על כך שמצבו של ה[מבקש] מורכב זאת בשל מצבו הקוגניטיבי ואולם מנגד אין להתעלם ממעשה האלימות החמור שביצע לכאורה ומהנזק שיכול היה להיגרם למתלונן, מעבר לנזק שכבר נגרם לו. סימני שאלה נוספים עולים ביחס למידת השפעה של האחרים על המשיב". לבסוף, הורה בית המשפט לשירות המבחן להגיש תסקיר עד יום 20.8.2023, וכן הורה על מעצרו של המבקש עד להחלטה אחרת.

מכאן הבקשה שלפני.

5. בבקשת הרשות לערור נטען, כי שגה בית המשפט המחוזי בכך ששלל את חלופת המעצר בתוככי העיר נתניה, וכי לא ראוי היה לייחס למרחק הגיאוגרפי המועט שבין המתלונן לבין מקום עבודתו של המבקש ומקום ביצוע העבירה משקל של ממש, שעה שהמבקש צפוי לשהות תחת פיקוח אלקטרוני ופיקוח אנושי. בפרט הדברים אמורים, כך המבקש, נוכח העובדה שהמתלונן טרם הכריע אם בכוונתו לחזור למקום עבודתו. עוד נטען, כי נסיבותיו הפרטניות של המבקש אשר פורטו לעיל, מצדיקות לנקוט דרך שתפגע בו פחות.

6. עיינתי בבקשה ובהחלטות שניתנו בהליכי המעצר עד כה, ומצאתי כי דין הבקשה להידחות, ללא צורך בתשובה מטעם המשיבה. בעניין דנן עומדים למבקש לרועץ 'תרת' לרעותא': זהו 'ערר ביניים', ב'גלגול שלישי'. הלכה פסוקה היא, כי לא בנקל נעתר בית משפט זה לבקשת רשות לערור לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). רשות כזו נבחנת באמת מידה מצמצמת, וניתנת רק כאשר מתעוררת שאלה משפטית חשובה, או כשיש צורך בתיקונו של עיוות דין (ראו: בש"פ 3616/23 מחארזה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (29.5.2023); בש"פ 5354/23 ליכטנשטיין נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (31.7.2023)). המבקש ניסה לנסח את נסיבותיו האישיות כמעוררות שאלות כלליות. ברם, ניסיונו לעטות אדרת עקרונית על בקשתו, אין בו ממש. נימוקי הבקשה נעוצים בנסיבותיו האישיות, ואינם יוצאים את תחומיהן.

7. לא זו אף זו: כאמור, עניין לנו 'בערר ביניים', על החלטת מעצר עד לקבלת תסקיר שירות מבחן והכרעה לאחריו. לפני ימים ספורים הזדמן לי לציין כי אכן, בהתאם לסעיף 21 לחוק המעצרים ישנם 3 תנאים מצטברים, שאותם יש לבחון בהחלטה על מעצר עד תום הליכים; זאת, כאשר:

"לא אחת, בחינת 3 הרכיבים אינה נעשית 'בחדא מחתא', אלא בשלבים, נוכח הצורך לקבל את עמדת שירות המבחן, באשר לסוגיית חלופת המעצר. בהתייחס למצב דברים זה, הורתה הפסיקה כי 'אין מקום, ככלל, לאפשר 'ערר ביניים' על החלטה חלקית של בית המשפט, המתייחסת רק לרכיב אחד או שני רכיבים של ההחלטה בענין מעצר עד לתום ההליכים, אלא יש להמתין עד שבית המשפט ישלים את מלאכתו'. חריגה מדרך כללית זו, תעשה אך בהתקיים 'נסיבות מיוחדות', דוגמת טעות מהותית שנפלה בהחלטה על המעצר, או חשש לאי-חוקיות המעצר; נדרש אפוא 'טעם חזק

אשר יצדיק כי ערכאת הערעור תשקיע משאבי שיפוט נכבדים [...] בפרק הזמן שבין החלטת בית משפט של מעצר על קיומן של ראיות לכאורה ועילת המעצר, לבין החלטתו בשלב של בחינת חלופת המעצר" (בש"פ 5802/23 אבו ערר נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (31.7.2023)).

איני סבור כי הבקשה מגלה טעם חזק דיו, המקים עילה להתערבותו של בית משפט זה ב'ערר ביניים', לא כל שכן בהצטרפו של מחסום הרשות ב'גלגול שלישי'. עוד אציין, כי דעתי כדעת בית המשפט המחוזי, ועם כל הצער שבדבר, אין להתעלם מהמסוכנות הנשקפת מן המבקש. אציין עוד זאת: חוות הדעת הרפואית שצורפה לבקשה בנספח ב', הגם שהיא מחזקת את הצורך להתחשב בנסיבותיו האישיות של המבקש, אינה תומכת במסקנת המבקש, שלפיה "אין מחלוקת במקרה דנן כי קיימת חלופה טובה והולמת אשר יכולה לאיין את מסוכנות המבקש"; ולשון רכה נקטתי.

הערר נדחה אפוא בזאת.

ניתנה היום, י"ז באב התשפ"ג (4.8.2023).

שׁוֹפֵט